

Нескорена молодь

Тетяна Булат

Сьогодні 18 червня 2023 року. 480-й день війни.

А нещодавно, здається, місяць-два тому, я переформатовувала пекучий біль в рядки, що лягали на папір, устелений сльозами...

Вже сотий день... Вже сотий день війна.

Безглузда, варварська, лиха, нещадна!

Військових й мирних забира вона...

І логіці нічого не підвладне.

Сирени виють в нас із трьох сторін,

І розривають голову до болю.

Шукаєм захисту в домашніх стін

І віримо, що буде мир і воля.

Росія! Можете мені не говорити,

Цивільний світ повинен правду знати,

Що в Україні все навкруг горить...

І роблять це російські солдати.

Російські матері! Невже саме для Цього

Синів своїх у світ ви вели?

Для смерті українців? Чи для того,

Щоб СВОГО сина бачити в труні?

У ваших душах вже немає Бога!

Десятки літ блукаєте у мороці й пільмі!

І незабаром кожна з вас – небога

Сльозами митиме світлини на вікні.

Скажу вам більше, ви вже гірші за фашистів,

І нову назву, росіяни, маєте за це.

Тепер вас в світі кличуть лиш – РАШИСТИ!

І в словники ввійшло оце поганеє слівце.

Ми знаємо, що прийде славний час,

І спелелять все зло на Україні
Солдати ЗСУ, вони врятують нас
Від тих, кому не бути братом нині!

І знов сирена серце розрива!
І часом хочеться просити Бога,
Щоб всі в Москві почули ці слова –
— *В укрытие, воздушная тревога!!!!*

Щоб мчали в прихисток з сльозами на очах,
Посиділи там дві доби, чи більше!
Щоб ваші діти відчували жах
Такий, як ми, а може хай ще й гірше!

А ми вже знаємо, яка всьому ціна,
І душі стали в нас міцніші сталі!
Не страшно вже, що сотий день війна....
Жахливо те, що ми звикати стали!
19.06.2022 р.

Думала, як назвати цей вірш...

"Звикати стали...". Так, дійсно, звикати. Виявилося, що людина може звикнути майже до всього. І до таких жахів щодня також. Тож і назва народилася сама собою – Погана звичка. Це було нещодавно... 380 днів тому.

Саме тоді, 19 червня 2022 року, вже перебуваючи у розумінні всього того, що коїться, була впевненість, що це не надовго! Що зараз Європа здригнеться від побаченого і почутого. Чекала, що ось-ось закриють небо над Україною! Бо не можна ж спокійно дивитися на те, як в Україні гинуть діти, жінки, прості мирні люди! Гинуть тому, що колись відмовилися від ядерної зброї на заміну тому клятвому договору. На те фальшиве підписання, за яким, в разі нападу, або загрози нападу, три великих країни зобов'язані нас захистити. І, як не парадоксально, а саме одна з них – Росія, напала на вільний, щирий і добрий народ України.

Ми з жахом переглядали новини. Ми жили "Телемарафоном".

Власне я чекала, що "зараз почнеться"!

Україна одягла темний саван і отримала безліч чорних днів в історії цієї війни. Днів, які ніколи не зітруться з пам'яті наших дітей і онуків.

А далі був "Амстор". Плавився метал. Вибухи. Люди. Смерті... ЖАХ!

Ще одна чорна мітка на серці України.

Я працюю в Кременчуцькому льотному коледжі Харківського національного університету внутрішніх справ. І до війни ми, разом з курсантами, створили колектив

"Крила". Звичайно, назву шукали таку, щоб був зв'язок з професією і коледжем. Але ми тоді й гадки не мали, яке це для нас матиме значення. Люди говорять: Як корабель ви назвете..!

Що таке крила? Це слово має декілька значень. Нам імпонувала ця назва, бо тут зійшлося все. Учасники колективу – молодь, що росте і злітає у мріях кожен день! Крила є у гелікоптерів, на яких наші випускники нищать ворога. А ще, як на мене, також дуже важливе, крила – то політ творчості, таланту і розвиток здібностей. Тому ми одразу взялися до роботи. Перші твори були вивчені ще до війни.

Багато наших курсантів проживали в інших містах України, тому виїхали додому з початком російської агресії. Дехто залишився у гуртожитку, бо вже не було куди їхати. Перші дні війни – то суцільний жах для кожного українця. Ми з дітьми були на постійному зв'язку. Ужгород, Умань, Запоріжжя, Мелітополь, Херсон, Київ... Це міста, в яких поживали мої Зірочки (я їх так називаю). В спільноті, яку ми створили з учасниками у соціальній мережі "Телеграм", не зупинялася бесіда. Де вибухнуло, в якому місті сирена, хто де ховається... Розуміючи, що їм потрібна моя підтримка, я не мала права виявляти свої страхи, чи тривогу. У мене діти! Я їм потрібна! А чесно, якби не ці бесіди, якби не хвилювання за них, можна було б зійти з розуму! Мені пощастило, моя рідна донька в той час, як і зараз, знаходиться в ГОА, в Індії. Це єдине, що давало нам з чоловіком сили триматися в перший рік війни.

Розпочалися військові, робочі будні. Країна оговтувалася від шоку і починала працювати! Наш колектив вже не налічував стільки учасників, як у мирний час, але все ж 5 осіб залишилися і я хочу, щоб ви знали цих дітей — Дмитро Ходін, Маргарита Капцевич, Олексій Волошин, Вероніка Капустинська, Марія Юрченко (наша випускниця). Це ті, хто проживав у гуртожитку і місцеві. Потім, з вересня, до нас приєдналися першокурсники – Аврамчук Микита та Поліхун Андрій.

Сирена.

Наш заклад був у списку "стратегічних", тому ми всі обов'язково виводили дітей у бомбосховище. На щастя, наша адміністрація обладнала 2 таких місця. Те бомбосховище, що ближче до нашого клубу, в якому займалися ми з колективом, це довгий підвал з ліжками, матрацами, водою, столами і всім необхідним. Навіть wi-vi й розетки для зарядок телефонів.

Поряд з нашим закладом знаходиться художня школа. Під час сирени учасники колективу художньої гімнастики, маленькі дівчатка років по 8-9, завжди прибігали до нас, в бомбосховище. Якось з нами трапилася ситуація, котру мої Крила і я запам'ятаємо на все життя.

У сховку сирени не чути. Тому ми спокійно брали маленьку колонку і проводили там репетиції. У нас вже були приготовані теплі шарфи, хутрянні жилети, ковдри, якими вкривали ноги при сильному морозі. Тобто, були, як то кажуть, екіпіровані! Коли прибігали гімнастки, то у сховку було так гучно, що не можливо перекичати цю талановиту малечу.

Ми постійно вчили новий репертуар, пісні на різну тематику і, звичайно такі, що

краяли серце... про війну. Улюбленим твором моїх Крил стала пісня "Там, біля тополі". Мелодійна, красива, вона звучала у чотириголосному виконанні. Важко, звичайно, виконувати такі твори, коли є шум, особливо дитячий гомін.

Одного разу, як завжди — сирена, малеча, крики...

Ми розспівалися і заспівали "Там, біля тополі".

Пролунав останній акорд в пісні і я "зняла звук". Починаю говорити що і де було нестійко і пропоную ще раз пройти вокально складне місце. Але ж тут розумію, що в бомбосховищі повна тиша. 10 секунд ПОВНА АБСОЛЮТНА ТИША! Я обернулася, подумала, що вже був відбій тривоги й дівчатка пішли на заняття. Та подиву моему не було меж. Діти стояли, повернуті головами до нас й мовчали! Просто МОВЧАЛИ! А потім, через декілька секунд, бомбосховище розірвали оплески цих юних талантів. Вони аплодували і не зупинялися. Багато хто з них плакав... Мої очі стали вологими і зрадницькі сльози покотилися по щоках.

До нас підійшла їхня керівниця.

— А можна ви ще раз заспіваете? Будь ласка!

Цілу годину від стелі відбивався і розлітався на всі кутки, лунав по бомбосховищу вдячний спів учасників вокального гурту "Крила"! А діти сиділи, слухали і аплодували. Керівниця сказала:

— Ми обов'язково прийдемо до вас на концерт... Тільки хотілося, щоб це було у мирний час.

Ще багато разів ми зустрічалися з гімнастками в нашому бомбосховищі. І кожного разу вони нас вітали посмішками і оплесками. Це надавало наснаги, сили. Де дівалася лінь і втома, ми не звертали увагу на холод і незручності. В бомбосховищі ми не тільки проводили репетиції, а й святкували якісь значні свої дати. Я полюбляла спекти торт, чи тістечка і пригостити смачненьким мої "Крила".

Так проходили дні, що складалися у місяці. Ми напрацьовували репертуар, старанно займалися. Коли колектив став одним цілим не тільки по характеристиках розуміння і взаємоповаги одне до одного, а і по гармонічному звучанню, я вирішила подати документи на отримання звання "народного". Це була моя така таємна мрія. Вірила в цих дітей, навіть більше, ніж вони самі в себе. Вони дійсно круті!

У грудні, 15.12, до нас повинна була приїхати комісія з Полтави. За результатами звітнього концерту, який ми готувалися показати їм, нам або надали б звання "народного", або ні. Але тільки не вони проїхали половину шляху з Полтави до Кременчука, у небо зі сторони рашистів піднялися МІГи зі стратегічними боеголовками. Машину з працівниками культури (нашою комісією) одразу відкликали назад. Це було сильне розчарування. Бо всі готувалися, чекали... Та ми все розуміли. Війна.

Але! Не в моїх правилах відступати.

22 грудня делегація працівників культури знову виїхала з Полтави в Кременчук, щоб послухати співочих пілотів (так шуткував голова комісії). Про нас члени комісії вже чули, трохи знали нас з відео в соціальних мережах, які ми викладали зі своїми

піснями. Але ж то все відео, а наживо почути – дійсно, справжня оцінка.

Немає сенсу говорити про те, як ми хвилювалися. І не дарма.

Саме перед приїздом гостей, у нас вимкнули світло. Але... так гучно ввімкнулася сирена!

Знову іспит. На витримку дітей і на мою впертість!

Слава Богу, вони приїхали і ми могли б починати. Але все, що ми підготували, було розраховано на апаратуру і світло, на роботу на сцені. А яка сцена, коли немає світла? Та ми встигли зарядити портативну колонку, що на акумуляторах.

Тож, без світла, тепла, без апаратури і мікрофонів, прямо перед комісією, знаходячись у 2 метрах від людей, які заради культури і мистецтва молоді, приїхали під сиренами з обласного центру, Крила почали співати! Цей спів лунав, відбивався від стін залу й знаходив відгук, здається, у кожному серці. Завмерли оплески після останньої пісні і голова комісії, Дмитро Соколов, директор обласного центру народної творчості та культурно-освітньої роботи, сказав:

— І що, вони хочуть захопити територію цих дітей? Цієї молоді? Тих, хто всупереч війні, відсутності світла, тепла, повноцінного навчання, несе співом української пісні світло у душі????!! За час своєї роботи я бачив чимало гарних колективів, та ваш – один з найінтелігентніший. Я давно не зустрічав таких емоцій в очах молодих людей. Такої віри і розуміння того, що ви робите! Такої любові до культури і до свого керівника.

Того дня ми ще довго спілкувалися з усіма членами комісії. Найприємніше – їхній безапеляційний вердикт: надати звання "народний" нашому колективу! І пізніше, через 10 днів, Нова пошта переслала чудовий лист, в якому лежало наше свідоцтво. Згідно з написаним, від 22.12.2022 року ми стали НАРОДНИЙ ВОКАЛЬНИЙ ГУРТ "КРИЛА", керівник Тетяна Булат.

Нашому щастю не було меж!

Хоча я розуміла, що інакше бути не могло. Сумнівів щодо якісного вокального виконання творів дітьми в мене не було, але ж усяке трапляється...

Потім було ще багато перемог у Міжнародних та Всеукраїнських конкурсах-фестивалях, загалом за півтора року близько 25 дипломів та грамот.

Сьогодні червень 2023 року, колектив "Крила" Кременчуцького льотного коледжу Харківського національного університету внутрішніх справ – знаний і бажаний гість на багатьох місцевих заходах. Не проходить тижня, щоб не прилетіло до нас запрошення на виступ, майстер-клас, або презентацію книги.

До речі, до роковин початку війни Росії з Україною, наш колектив випустив книгу "Війна увірвалася в наші серця". В ній сповідь 5 сердець, кожне з яких по своєму переживало початок цієї страшної катастрофи! Примірник книги "Війна увірвалася в наші серця" вже знаходиться у Національній бібліотеці Британії разом з творчим проектом спільчан творчої спільки журналістів Кременчуччини НСЖУ, книгою "Крізь морок війни. Кременчук"! Це наша гордість.

Але найголовніша гордість України – це люди! Це ті, хто на фронті захищає незалежність наших кордонів і ті, хто не кричить про свою роботу в тилу, а мовчки

працює на благо країни. Велику роботу літературного і журналістського напрямку в Кременчуці робить очільник творчої спілки журналістів Кременчуччини НСЖУ Володимир Євгенович Шевченко. Він є ідейним натхненником книги курсантів льотного коледжу. Вже 17 томів "Щоденника визвольної війни", в яких автор (В. Шевченко) хронологічно нотує події кожного дня війни, побачили світ і здивували точністю інформації, скрупульозністю такої важкої роботи.

Багато хто, читаючи ці рядки, запитає, чому я пишу саме про цей колектив, про мирних дітей у тилловому місті? Чому не взяти якусь трагічну історію, яка зачепить за живе і роз'ятрить сердечну рану, додасть значущості автору? Чому не історія про волонтерів, чи біженців?..

Я довго думала. Ні, я напишу саме про ЦИХ ДІТЕЙ! Тих, хто не боявся сирен, хто біг на репетицію під час гучної роботи ППО, слідкував за траєкторією польоту дронів, хто мерз у бомбосховищі. Саме про них – впертих, сміливих, таких юних. Вони уособлюють собою Україну – незламну, стійку, незалежну! Всі пісні, що вивчаємо і співаємо, ми викладаємо в соціальні мережі, де їх дивляться наші солдати захисники і всі друзі. Ми не просто підтримуємо бойовий настрій, а ще і показуємо тим, хто знаходиться в тяжкому емоційному стані, що не треба падати духом, що ми непереможні! Що ми – сила! Ми показуємо наскільки важлива кропітка праця на благо України в тилу. Навіть тут, у Кременчуці, далеко від лінії фронту, нас не обходить війна. Це я не про сирени. В нашому місті багато біженців. Ми часто проводимо дитячі свята та ігрові програми для дітей з родин тимчасово переселених осіб. Наш Дмитро Ходін виконує власні пісні під гітару в парку, де збирає гроші на ЗСУ! І він заробив і передав вже чималу суму!!!

Як би це не було боляче, та війна згуртувала і загартувала нас, зробила нацією! Показала нашу силу, що з давніх-давен зберігали предки! Війна, у якої жорстоке обличчя, показала нам ціну усмішки, ціну добра, людяності, жертвності, ціну життя. Мирного життя.

Я точно знаю, що не кожному поколінню дано шанс виправити розтоптану нашу історію, виокремити своє, чисте і почати з нового аркуша писати мальовничу, світлу, добру, щиру і привітну для гостей, Україну! Саме нашій молоді — моїм "Крилам" і таким, як вони, юним мрійникам, що, на жаль, вже побачили кров і смерть, дано підіймати з колін наш край!

І ми вистоїмо! І зробимо вперед свій великий, такий відкритий для світу і людей, крок!